

Nyhet från greppa.nu

40 miljarder för att rädda Östersjön

Det kostar drygt 40 miljarder kronor per år att nå målen för kväve- och fosforutsläpp till Östersjön och fosformålen för Egentliga Östersjön och Finska viken är svåra att överhuvudtaget nå. Det skriver 15 svenska, danska och polska forskare i en ny vetenskaplig artikel.

Foto: Birgitta Fluor

Kostnaden för att uppnå målen i BSAP varierar stort mellan Östersjöländerna. För Sverige skulle det kosta två miljarder kronor per år, jämfört med Polens 24 miljarder kronor per år.

Flera internationella forskargrupper har på senare år försökt beräkna vad det skulle kosta att "rädda Östersjön". När det gäller övergödning innebär det att nå de mål för minskade utsläpp av kväve och fosfor som finns i Baltic Sea Action Plan (BSAP) från 2013.

I den beräkningen har BSAP räknat på ökad rening i reningsverk, minskad giva mineralgödsel med 20 procent, odling av fånggrödor, anläggning av våtmarker och en mer kontroversiell åtgärd om att minska antalet kor och grisar med 20 procent.

42 miljarder kronor per år

Det skulle kosta cirka 42 miljarder kronor per år att minska N och P-tillförseln så att målen i BSAP nästan nås. Kostnaden varierar förstås stort mellan länderna

Källa:

B. Hasler, et al., Hydro-economic modelling of cost-effective transboundary waterqualitymanagement in the Baltic Sea, *Water Resources and Economics* (2014), <http://dx.doi.org/>

Läs mer:

2014-05-20

[Näringen greppas också i Polen](#)

2014-03-11

[Så tycker baltiska lantbrukare om övergödning](#)

2013-12-17

[För dyrt och svårt för finska bönder att klara miljömål](#)

greppa näringen

och för Polen som ska göra den största minskningen skulle kostnaden bli cirka sju miljarder per år. För Sverige skulle det kosta cirka två miljarder kronor per år.

Med de åtgärder som hittills använts klaras inte fosformålen för egentliga Östersjön eller för Finska viken där 85 och 59 procent av den avtalade minskningen nås. Därför behövs fler fosforåtgärder till större kostnad.

Vilka åtgärder är billigast?

Billigast per kilogram minskat kväveutsläpp är åtgärden: minska gödslingen. Om den ska göras från en bedömd överoptimal nivå eller inte framgår inte av studien. Den näst billigaste åtgärden är att anlägga våtmarker och därefter att öka kväverening i kommunala reningsverk. De billigaste kväveåtgärderna finns alltså i lantbruket, enligt studien.

För fosfor är det mest kostnadseffektiva att först öka fosforeringen i reningsverk följt av att anlägga våtmarker. Därefter kommer åtgärden med att minska djurhållningen.

Högst politiska frågor

Om 42 miljarder kronor är dyrt eller billigt och i jämförelse med vad och vem som ska betala är viktiga frågor och väldigt politiska förstås. En slutsats från andra studier är att det skulle gå att minska totalkostnaden om det gick att byta åtgärder mellan länder och göra mer där de är billigast. Men det är inte så lätt. I havet är det vissa bassänger som ska avlastas och det kan inte kompenseras fullt ut genom att göra mer på ett annat ställe.

År 2013 kom en studie som visar att invånarna runt Östersjön skulle vara beredda att betala 35 miljarder kronor för ett friskare hav. Det finns också en kostnad för ”no action” i form av störningar på yrkes- och fritidsfiske och på turism när det är algblooming.

Markus Hoffmann

Foto: Erik Karlsson

Våtmarker pekas ut som en kostnadseffektiv åtgärd för både kväve- och fosforutlakning.

Foto: Mårten Svensson

En kontroversiell åtgärd i BSAP är att minska antalet av både kor och grisar.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Redaktör: Sofie Logardt
Tfn. 040-41 52 84, 070-243 36 44
sofie.logardt@jordbruksverket.se

greppa näringen